

بررسی سلامت عمومی، راهبردهای مقابله‌ای و رضایت زناشویی در زنان نابارور تحت درمان IVF

جلال شاکری (M.D.)^۱، منیر حسینی (M.Sc.)^۲، صنوبر گلشنی (M.D.)^۳، خیراله صادقی (M.Sc.)^۴، وحید فیض‌الهی (M.D.)^۵

۱- گروه روانپزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی- درمانی کرمانشاه، کرمانشاه، ایران.

۲- بخش روانپزشکی، بیمارستان فارابی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی- درمانی کرمانشاه، کرمانشاه، ایران.

۳- گروه روانشناسی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی- درمانی کرمانشاه، کرمانشاه، ایران.

۴- دانشجوی دکتری روانشناسی، گروه روانشناسی، انستیتو روانپزشکی تهران، تهران، ایران.

چکیده

زمینه و هدف: مشکل ناباروری در دنیای امروز به صورت یک نگرانی اجتماعی درآمده و با معضلات روان‌شناختی و اجتماعی متعددی همراه است. این پدیده به عنوان حادثه‌ای استرس‌زا، هیجان‌آور و ناکام‌کننده برای زوجین به خصوص زنان مطرح می‌باشد. ناباروری بر روابط بین فردی، اجتماعی و زناشویی تأثیر گذاشته و می‌تواند منجر به عدم تعادل روانی و طلاق بین زوجین گردد. علاوه بر این، مطالعات متعدد نشان داده است انجام لقاح خارج رحمی خود نیز می‌تواند با اختلالات روان‌شناختی متعدد و شدیدی همراه باشد. از سوی دیگر با توجه به میزان بالای باروری در ایران به لحاظ جنبه‌های اجتماعی- فرهنگی آن به خصوص نزد زنان، اهمیت ویژه‌ای را جهت مطالعه این پدیده با تکیه بر جنبه‌های روانی- اجتماعی مطرح می‌نماید. بدین منظور این پژوهش که مطالعه‌ای توصیفی است با هدف تعیین میزان سلامت روانی، رضایت از زناشویی و نوع راهبردهای مقابله‌ای زنان نابارور انجام شده است.

روش بررسی: در این پژوهش تعداد ۱۵۰ زن نابارور مراجعه‌کننده به مرکز ناباروری چهارمین شهید محراب کرمانشاه در سال ۱۳۸۲ با روش نمونه‌گیری آسان انتخاب و مورد بررسی قرار گرفتند. اطلاعات به وسیله پرسشنامه‌های سلامت عمومی GHQ-28، پاسخ‌های مقابله‌ای CRI و شاخص رضایت زناشویی IMS جمع‌آوری و برای ارزیابی یافته‌های تحقیق از روش‌های آماری t و F در سطح معنی‌داری ۰/۰۵ درصد و نرم افزار SPSS استفاده شد.

نتایج: این مطالعه نشان داد ۴۴٪ زنان نابارور براساس پرسشنامه سلامت عمومی بیمار بودند. براساس نتایج این پرسشنامه افراد مورد بررسی به دو گروه زنان سالم و بیمار تقسیم شدند. میزان اضطراب در افراد بیمار و اختلال در عملکرد در افراد سالم به طور معنی‌داری بالا بود ($p=0/01$). ۲۴٪ زنان نابارور، که اغلب آنان براساس پرسشنامه سلامت عمومی بیمار تشخیص داده شده بودند، پاسخ‌های مقابله‌ای متمرکز بر هیجان داشتند و ۹۳٪ افراد سالم، شیوه مقابله‌ای مسئله‌مدار داشتند. همچنین یافته‌ها، حاکی از آن است که مسئله ناباروری تأثیر نامطلوب چندانی در رضایت زناشویی افراد سالم نداشته است. در حالی که ۳۵٪ افراد بیمار، عدم رضایت زناشویی را عنوان کرده بودند.

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج این بررسی ناباروری می‌تواند در فرد نابارور تأثیرات روان‌شناختی فراوانی به همراه داشته باشد و زمینه‌ساز بروز اختلالات روانی و مشکلات زناشویی شود. لذا همراهی تیم روانپزشکی با متخصصین درمان ناباروری در بهبود روند درمانی و ممانعت از بروز مشکلات روانپزشکی در آنان مؤثر می‌باشد.

کلید واژگان: سلامت عمومی، رضایت زناشویی، شیوه‌های مقابله‌ای، ناباروری، لقاح داخل آزمایشگاهی.

مسئول مکاتبه: دکتر جلال شاکری، کرمانشاه، جاده دولت آباد، مرکز آموزشی درمانی فارابی، کدپستی: ۶۷۱۹۸۵۱۱۵۱، کرمانشاه، ایران.

پست الکترونیک: jshakeri_md@yahoo.com